

Fremsat den 8. december 2022 af Kim Edberg Andersen (NB), Mikkel Bjørn (NB), Peter Seier Christensen (NB),
Lars Boje Mathiesen (NB) og Pernille Vermund (NB)

Forslag til folketingsbeslutning om ligestilling af mandlige ofre for partnervold

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at fremsætte lovforslag, som sikrer, at mænd får et retskrav på midlertidigt ophold i boformer efter serviceloven, når de har været udsat for vold, trusler om vold eller en tilsvarende krise i relation til familie- eller

samlivsforhold – i lighed med den ret, kvinder har efter servicelovens § 109. Mændene skal kunne være ledsaget af deres børn, og de skal under opholdet modtage den nødvendige hjælp, omsorg og støtte, herunder tilbud om psykologhjælp.

Bemærkninger til forslaget

Serviceovens § 109 giver kvinder, der har været udsat for vold, trusler eller en tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold, ret til et midlertidigt ophold i en boform. Kvinderne kan være ledsaget af børn og skal under opholdet modtage omsorg og støtte. Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved en henvisning fra offentlige myndigheder.

Serviceovens § 109 omfatter derimod ikke mandlige ofre for partnervold eller børn i følgeskab med en mand. Efter gældende ret er der således ikke de samme muligheder for at sikre mænd og deres børn den samme støtte i forbindelse med partnervold, som kvinder har efter serviceovens § 109, og det er et problem.

Som lovgivningen er i dag, kan voldsramte mænd få støtte efter serviceovens § 110, som slår fast, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp. Både mænd og kvinder er omfattet af serviceovens § 110. Mænd har således en dårligere retsstilling efter serviceoven, når de har været udsat for partnervold, og det er forslagsstillernes opfattelse, at der er tale om en usaglig forskelsbehandling.

Den hjælp og støtte, der gives på et mandekrisecenter, kan på ingen måde sammenlignes med den indsats kvinder, modtager på et kvindekrisecenter. Derudover fremgår det ikke direkte af serviceoven, at mændene kan være ledsaget af deres børn på en boform efter serviceovens § 110, mens dette er direkte reguleret i serviceovens § 109, stk. 1, i forhold til kvinder.

Dette beslutningsforslag skal rette op på problemet ved at ligestille mandlige ofre for partnervold med kvindelige ofre. En ligestilling mellem mænd og kvinder sikrer en ret til og mulighed for lige adgang til hjælp i en svær situation, og at vi som samfund signalerer, at vi tager mandlige ofre for partnervold seriøst, og at vi som samfund ligestiller den krise, man oplever, uanset køn.

Det er lidt over et år siden, at Folketinget forkastede et lignende beslutningsforslag, beslutningsforslag nr. B 148, folketingsåret 2020-21. Det blev bl.a. begrundet med manglende økonomi og påstande om, at man ville undersøge det nærmere.

Mere end et år senere kan Nye Borgerlige konstatere, at der fortsat ikke er sket noget – ud over at vi som samfund fortsat ignorerer en masse mandlige ofre. Derfor må der et nyt beslutningsforslag til, så Folketinget igen skal forholde sig til problemstillingen med manglende hjælp til mandlige ofre for partnervold. Det fortjener de mandlige partnervoldsofre. Det fortjener deres børn. Det fortjener samfundet.

Mandlige ofre for partnervold er udelukket fra hjælp og støtte alene på grund af deres køn, og det går ud over deres

børn. Det er et problem, at der findes den slags diskriminering i dansk lovgivning, som på den måde lader mandlige partnervoldsofre i stikken. Der er ikke sket noget, siden det seneste beslutningsforslag blev forkastet, og forslagsstillerne må derfor gøre opmærksom på problemstillingen igen ved at fremsætte dette beslutningsforslag. Det savner fornøft og rimelighed, at mænd og deres børn har en dårligere retsstilling end kvinder, når der ikke er tvivl om behovet for hjælp og støtte hos mænd og deres børn.

Mænd er således stillet væsentlig dårligere retssikkerhedsmæssigt end kvinder, når de oplever tilsvarende trusler, vold eller overgreb i familie- eller samlivsforhold.

Det kan som eksempel nævnes, at det følger af serviceovens § 109, at kvinder kan indskrives anonymt, mens mænd ikke har samme mulighed i boformer efter serviceovens § 110.

Kommunen har derudover en særlig rådgivningsforpligtelse over for kvinder, der er indskrevet på et kvindekrisecenter efter serviceovens § 109 (koordinerende rådgivning), mens der ikke er en tilsvarende forpligtelse over for mænd, der tager ophold i en boform efter serviceovens § 110. Kvinder har også ret til 10 timers psykologbehandling, når de tager ophold på et kvindekrisecenter, hvilket mændene ikke har ret til efter serviceoven.

Ved ophold i en boform efter serviceovens § 109 er ledsagende børn til en kvinde ligeledes sikret omsorg og støtte, herunder psykologbehandling. Det fremgår direkte af serviceovens § 109, stk. 8. Det samme gør sig desværre ikke gældende for de børn, som ledsager faderen under et ophold på et mandekrisecenter. De har ikke et retskrav på tilsvarende hjælp, støtte og omsorg.

På boformer efter serviceovens § 109 er personalet specialiseret i arbejdet med vold i nære relationer. Det samme gør sig ikke nødvendigvis gældende for personalet i en boform efter serviceovens § 110.

Mænd må også ofte rejse længere efter et krisetilbud, og det kan være afgørende for, om de overhovedet søger et krisetilbud. Serviceovens § 110 forudsætter, at mændene både har særlige sociale problemer, at de ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og at de har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp. Adgangen for kvinder til en boform efter serviceovens § 109 er enklere, da den udløses ved vold, trusler om vold eller en tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold.

Der findes således væsentlig færre relevante tilbud til mænd, der er udsat for partnervold, og disses børn.

Forslagsstillerne er bekendt med den igangværende forsøgsordning over en 2-årig periode, som er en del af »Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2021-2024«, hvor

voldsudsatte mænd tilbydes 10 timers psykologhjælp og deres ledsagende børn tilbydes 4-10 timers psykologhjælp svarende til den, kvinder og ledsagende børn modtager på et kvindekrisecenter, men en midlertidig løsning er ikke godt nok. Vi ved, at der er et reelt behov for, at mænd og deres børn sikres en tilsvarende hjælp og støtte, og vi behøver ikke vide mere.

Hvordan et retskrav på hjælp i praksis bedst forvaltes, er op til myndighederne, men at kønsdiskriminere i adgangen til hjælpen er forkasteligt, og der findes ikke noget sagligt argument, som kan begrunde den form for diskrimination. Mænd, der bliver ramt af partnervold, er ofre, ligesom en kvinde ville være det. Vold er vold. Det er derfor forslagsstillernes holdning, at ligestillingen ikke er gjort alene med en forsøgsordning. Vi ved, at mænd og deres børn har et behov for beskyttelse, når de rammes af partnervold, og den manglende anerkendelse heraf er ikke andet end et udtryk for, at man politisk ikke ønsker at ligestille mænd med kvinder.

Mænd og kvinder bliver udsat for fysisk partnervold i næsten samme omfang: »Det skønnes, at ca. 24.000 kvinder i 2021 blev udsat for fysisk partnervold. Dette er mindre end i 2017 og tidligere år, hvor det skønnede antal varierede mellem 35.000 i 2005 og 38.000 i 2017. Det skønnes, at ca. 20.000 mænd i 2021 blev udsat for fysisk partnervold. Dette antal har været stigende fra 7.000 i 2005 til 19.000 i 2017, og herefter uændret« (»Vold og overgreb i Danmark 2021«, Statens Institut for Folkesundhed, SDU, 2022, side 7).

Siden 2005 er antallet af voldsudsatte mænd i Danmark næsten tredoblet. Det viser en undersøgelse af partnervold

og seksuelle krænkelser fra Statens Institut for Folkesundhed, der er blevet offentliggjort i 2018 (»Vold og seksuelle krænkelser«, Statens Institut for Folkesundhed, SDU, 2018, side 8). I 2005 var tallet 7.000, mens der i 2017 var ca. 19.000 mænd, der blev udsat for fysisk partnervold.

Vold kræver ikke fysisk overlegenhed. Forslagsstillerne opfordrer til, at Folketingets medlemmer gør sig bekendt med de konkrete sager, der f.eks. omtales i Mandecentrets rapport »Under Radaren: Vold mod mænd i nære relationer« (Mandecentret, 2020).

Der har historisk været et nødvendigt fokus på vold mod kvinder og børn, mens et tilsvarende fokus på mænd, der udsættes for vold af en partner, er trådt i baggrunden. Men nu må det manglende fokus på mænd og deres børn ophøre. Mænd har et berettiget krav på ligebehandling, når situationen med partnervold er sammenlignelig.

Endelig kan det nævnes, at Institut for Menneskerettigheder på deres hjemmeside www.menneskeret.dk den 18. november 2022 i artiklen »Mænd og kvinder bør have samme ret til krisehjælp efter partnervold« kritiserer, at mænd og kvinder ikke har den samme ret til krisehjælp efter partnervold, og skriver, at loven bør ændres.

Økonomi

Finansieringen kan tilvejebringes ved at dele de allerede afsatte midler uden kønsdiskrimination. Hvis det ønskes at tilføre flere midler til området i forbindelse med implementeringen af beslutningsforslaget, kan regeringen indkalde til forhandlinger om finansieringen.

Skriftlig fremsættelse

Kim Edberg Andersen (NB):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ligestilling af mandlige ofre for partnervold.

(Beslutningsforslag nr. B 6)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.